

Πρεσβεία της Ελλάδος στην Τιφλίδα
Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων

ΕΡΕΥΝΑ ΑΓΟΡΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΤΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ ΣΤΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

**Η παρούσα Έρευνα Αγοράς αφορά το κεφάλαιο της Συνδυασμένης
Ονοματολογίας: HS 30**

Τιφλίδα, Ιούλιος, 2025

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

A. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΚΛΑΔΟΥ ΥΓΕΙΑΣ	4
B. ΠΡΟΣΦΟΡΑ	9
Γ. ΖΗΤΗΣΗ	11
Δ. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	12
Δ.1 Ανάλυση εξαγωγών - εισαγωγών	12
Δ.2 Δασμολογικό καθεστώς	19
E. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	20
E.1 Δομή αγοράς – Δίκτυα Διανομής	20
E.2 Παρουσία ελληνικών προϊόντων	21
ΣΤ. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	22
Ζ. ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ	24

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1: HS30 -Εμπορικό ισοζύγιο Γεωργίας, χιλ. USD	12
Πίνακας 2: HS30 - 15 σημαντικότερες χώρες εισαγωγής, χιλ. USD	12
Πίνακας 3: HS3003 - 15 σημαντικότερες χώρες εισαγωγής, χιλ. USD.....	13
Πίνακας 4: HS3003 - 15 σημαντικότερες χώρες εισαγωγής, τόννοι	13
Πίνακας 5: Εισαγωγές ανά υποκατηγορία HS3003, χιλ. USD	14
Πίνακας 6: Εισαγωγές ανά υποκατηγορία HS3003, τόννοι	14
Πίνακας 7: HS300390 - 15 σημαντικότερες χώρες εισαγωγής, χιλ. USD	14
Πίνακας 8: HS300390 - 15 σημαντικότερες χώρες εισαγωγής, τόννοι	14
Πίνακας 9: HS3004 - 15 σημαντικότερες χώρες εισαγωγής, χιλ. USD.....	15
Πίνακας 10: HS3004 - 15 σημαντικότερες χώρες εισαγωγής, τόννοι	15
Πίνακας 11: Εισαγωγές ανά υποκατηγορία HS3004, χιλ. USD.....	16
Πίνακας 12: Εισαγωγές ανά υποκατηγορία HS3004,τόννοι	16
Πίνακας 13: HS300490 - 15 σημαντικότερες χώρες εισαγωγής, χιλ. USD	17
Πίνακας 14: HS300490 - 15 σημαντικότερες χώρες εισαγωγής, τόννοι.....	17
Πίνακας 15: HS300450 - 15 σημαντικότερες χώρες εισαγωγής, χιλ. USD	17
Πίνακας 16: HS300450 - 15 σημαντικότερες χώρες εισαγωγής, τόννοι.....	18
Πίνακας 17: HS300420 - 15 σημαντικότερες χώρες εισαγωγής, χιλ. USD	18
Πίνακας 18: HS300420 - 15 σημαντικότερες χώρες εισαγωγής, τόννοι.....	19

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

Γράφημα 1: Δημόσιες δαπάνες υγειονομικής περίθαλψης ως προς το σύνολο των δημόσιων δαπανών, 2000 - 2022	4
Γράφημα 2: Δημόσιες δαπάνες για την υγεία δισ. GEL και μερίδιο του ΚΠΥ	5
Γράφημα 3: Καθολικό Πρόγραμμα Υγείας Γεωργίας, 2018 - 2025.....	5
Γράφημα 4: Δαπάνες άλλων δημόσιων προγραμμάτων υγείας, 2023, εκ. GEL..	6
Γράφημα 5: Δαπάνες τομέα υγείας ανά κατηγορία, δισ. GEL.....	7
Γράφημα 6: Συνολική παραγωγή τομέα υγείας (δισ. GEL), μερίδιο στο σύνολο της οικονομίας, 2018 - 2024.....	7
Γράφημα 7: Δομή αγοράς	21

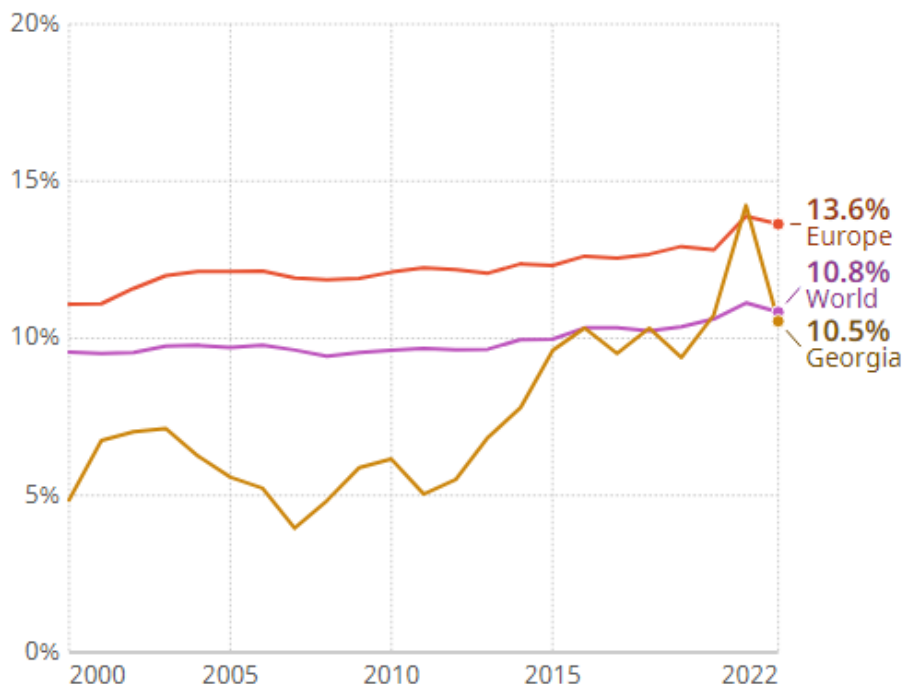

A. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΚΛΑΔΟΥ ΥΓΕΙΑΣ

Ο τομέας της υγείας στη Γεωργία είναι δομημένος ως μικτό σύστημα, το οποίο περιλαμβάνει τόσο δημόσιους όσο και ιδιωτικούς παρόχους. Ο ιδιωτικός τομέας κυριαρχεί στην παροχή υπηρεσιών υγείας, με τα περισσότερα νοσοκομεία και κλινικές να λειτουργούν από ιδιωτικές οντότητες, ενώ η Κυβέρνηση διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη χρηματοδότηση της υγείας μέσω του [Καθολικού Προγράμματος Υγείας](#) (ΚΠΥ) και διαφόρων στοχευμένων κρατικών προγραμμάτων. Ο τομέας παρουσιάζει μέτρια συγκέντρωση, με δέκα μεγάλα νοσοκομεία να αντιπροσωπεύουν περίπου το 50% του συνολικού εσόδου της αγοράς, ενώ το υπόλοιπο μερίδιο κατανέμεται μεταξύ μικρότερων παρόχων.

Συγκρατείται, ότι, κατά τη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας, ο τομέας υγείας της Γεωργίας έχει υποστεί σημαντικό μετασχηματισμό, ο οποίος χαρακτηρίζεται από επέκταση της δημόσιας χρηματοδότησης, δομικές μεταρρυθμίσεις και αυξανόμενη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα. Ειδικότερα, στη Γεωργία, οι εγχώριες δημόσιες δαπάνες υγείας ως ποσοστό των συνολικών δαπανών της γενικής κυβέρνησης αυξήθηκαν κατά 5,7 ποσοστιαίες μονάδες, από 4,9% το 2000 σε 10,5% το 2022. Συγκεκριμένα, οι δημόσιες δαπάνες για την υγειονομική περίθαλψη αυξήθηκαν το 2024, φθάνοντας τα 2 δισ. GEL (περίπου 630 εκ. ευρώ), γεγονός που υποδηλώνει προσήλωση στην ενίσχυση του συστήματος υγείας.

Γράφημα 1: Δημόσιες δαπάνες υγειονομικής περίθαλψης ως προς το σύνολο των δημόσιων δαπανών, 2000 - 2022

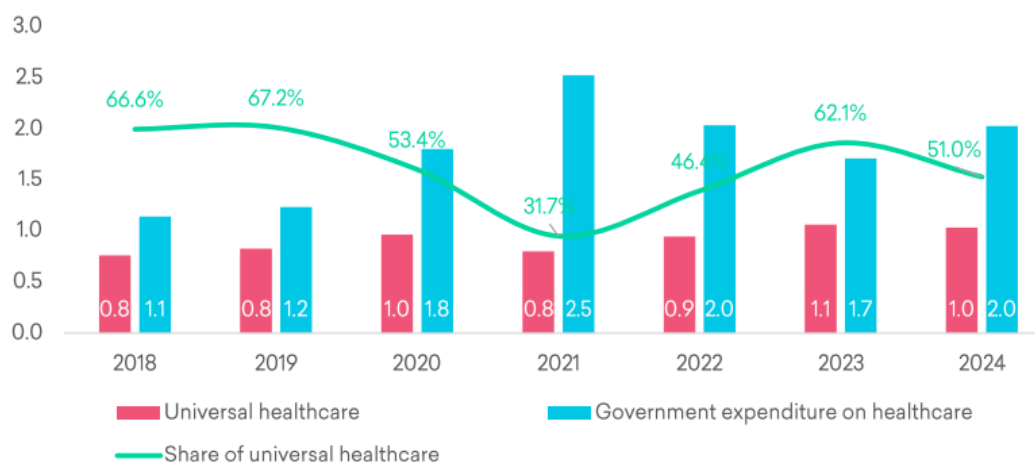

Πηγή: [World Health Organization](#)

Η εισαγωγή του Καθολικού Προγράμματος Υγείας το 2013 διαδραμάτισε κεντρικό ρόλο στη βελτίωση της πρόσβασης στις υπηρεσίες υγείας και τη μείωση του οικονομικού βάρους των ασθενών. Το 2023, οι δημόσιες δαπάνες για την υγεία ανήλθαν στα 1,7 δισ. GEL (περίπου 533 εκ. ευρώ), και η χρηματοδότηση του ΚΠΥ ξεπέρασε για πρώτη φορά το 1 δισ. GEL (περίπου 313 εκ. ευρώ), αντιπροσωπεύοντας το 62,1% των δημόσιων δαπανών υγείας. Το 2024, η χρηματοδότηση του ΚΠΥ παρέμεινε σταθερή στα 1,04 δισ. GEL (περίπου 326 εκ. ευρώ), αντιπροσωπεύοντας το 51% των συνολικών δαπανών υγείας και το 2025 αυξήθηκε κατά 185 εκ. GEL (περίπου 58 εκ. ευρώ) βάσει του προϋπολογισμού του 2025. Για το 2025, έχουν προϋπολογισθεί 1,8 δισ. GEL (περίπου 564 εκ. ευρώ) ως κρατικές δαπάνες για την υγεία.

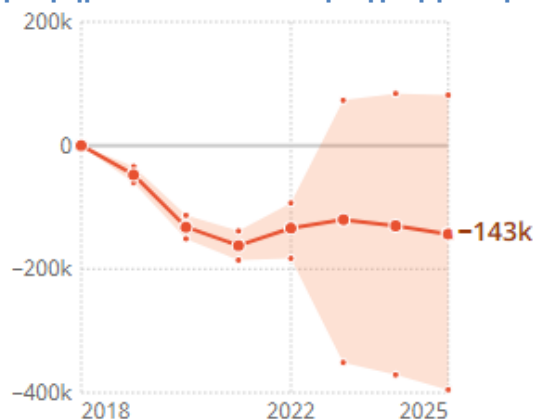
Γράφημα 2: Δημόσιες δαπάνες για την υγεία δισ. GEL και μερίδιο του ΚΠΥ

Πηγή: [TBC Capital, Overview of the Healthcare sector in Georgia 2024, May 2025](#)

Το 2023, οι δικαιούχοι του ΚΠΥ ανήλθαν σε 752.900, σημειώνοντας αύξηση κατά 6% σε σύγκριση με το 2022. Ο αριθμός αυτός αντιστοιχεί στο 20% του συνολικού πληθυσμού. Σύμφωνα με εκτιμήσεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ), όπως αποτυπώνονται και στο ακόλουθο γράφημα, ο αριθμός των επιπλέον ατόμων που αναμένεται να έχουν πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες υγείας χωρίς να αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες, εκτιμάται ότι θα είναι μειωμένος κατά 143.300 έως το 2025 σε σύγκριση με το 2018.

Γράφημα 3: Καθολικό Πρόγραμμα Υγείας Γεωργίας, 2018 - 2025

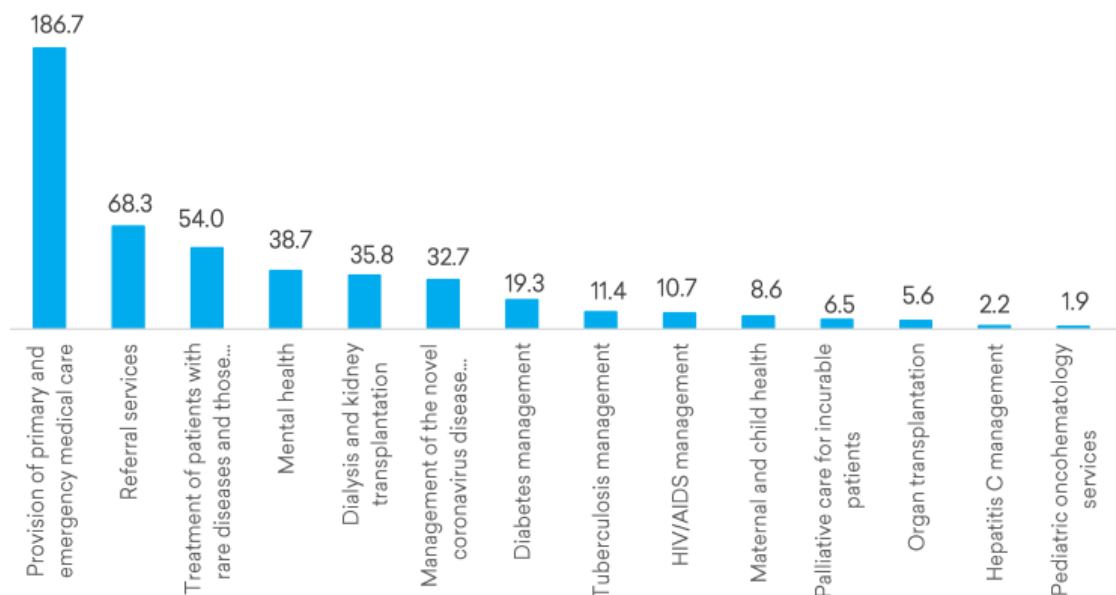

Πηγή: [World Health Organization](#)

Πέραν του ΚΠΥ, η γεωργιανή Κυβέρνηση εφαρμόζει εξειδικευμένες πολιτικές με στόχο την ενίσχυση της οικονομικής και γεωγραφικής πρόσβασης του πληθυσμού στις υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης.

Γράφημα 4: Δαπάνες άλλων δημόσιων προγραμμάτων υγείας, 2023, εκ. GEL

Πηγή: [TBC Capital, Overview of the Healthcare sector in Georgia 2024, May 2025](#)

Η ιδιωτική δαπάνη (out-of-pocket) μειώθηκε σε 40% το 2023 από 53% το 2018, ενώ για το 2024 εκτιμάται ότι θα παραμείνει στο ίδιο επίπεδο. Παρά την πτωτική αυτή τάση, το επίπεδο της ιδιωτικής δαπάνης στη Γεωργία παραμένει υψηλό, υπογραμμίζοντας τα συνεχιζόμενα κενά στην οικονομική προστασία και την ασφαλιστική κάλυψη. Σύμφωνα με τη [Στρατηγική για την Υγειονομική Περίθαλψη](#), ο στόχος της Γεωργίας είναι να μειώσει το μερίδιο της ιδιωτικής δαπάνης στο 25% έως το 2030. Η επίτευξη αυτού του στόχου απαιτεί έναν συνδυασμό αυξημένης δημόσιας χρηματοδότησης, διευρυμένης ασφαλιστικής κάλυψης και ενίσχυσης των υπηρεσιών πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης.

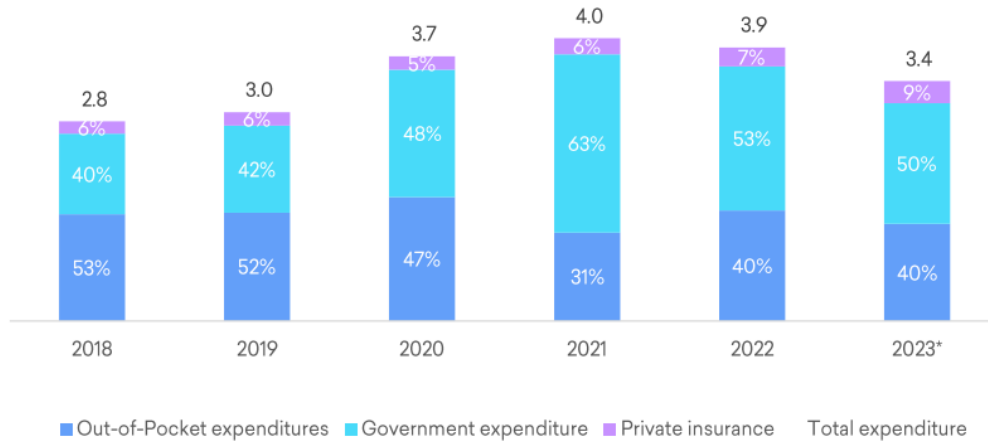
Σύμφωνα με στοιχεία της Παγκόσμιας Τράπεζας για το έτος 2022, η Γεωργία κατατάχθηκε στην [8η](#) θέση μεταξύ των χωρών της Ευρώπης και της Κεντρικής Ασίας ως προς το ποσοστό των ιδιωτικών δαπανών στο σύνολο των δαπανών υγείας. Η κατάταξη αυτή υποδηλώνει ότι το κόστος χρηματοδότησης των υπηρεσιών υγείας εξακολουθεί, σε μεγάλο βαθμό, να μεταφέρεται στους πολίτες.

Η ιδιωτική ασφάλιση υγείας επεκτείνεται, με περισσότερα από 1,13 εκ. συμβόλαια που συνήφθησαν το 2024 και ασφάλιστρα που έφτασαν τα 534 εκ. GEL (περίπου 167 εκ. ευρώ). Ωστόσο, η ιδιωτική ασφάλιση εξακολουθεί να καλύπτει σχετικά μικρό μερίδιο των δαπανών υγείας (9%), υποδεικνύοντας περιθώρια ανάπτυξης στη διείσδυση των ασφαλειών και την ανάγκη για καλύτερη προστασία έναντι οικονομικών κινδύνων. Η ήπια αύξησή του

μεριδίου της ιδιωτικής ασφάλισης οφείλεται, εν μέρει, και στην ενίσχυση των δημόσιων δαπανών.

Γράφημα 5: Δαπάνες τομέα υγείας ανά κατηγορία, δισ. GEL

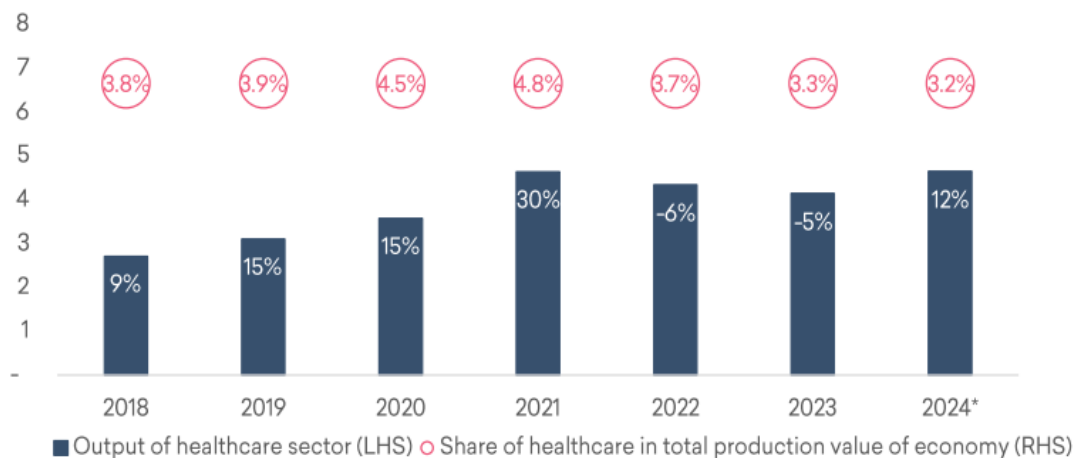

Πηγή: [TBC Capital, Overview of the Healthcare sector in Georgia 2024, May 2025](#)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Γεωργιανής Στατιστικής Υπηρεσίας ([Geostat](#)), το 2024 η συνολική παραγωγή του τομέα υγείας ανήλθε σε 4,7 δισ. GEL, σημειώνοντας αύξηση κατά 12% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος. Η πορεία του κλάδου από το 2018 έως το 2024 είναι γενικά ανοδική, με μέσο ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης της τάξεως του 3,4%, παρά τις επιμέρους διακυμάνσεις που σχετίζονται με την πανδημία Covid-19.

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι, ενώ το 2018 το μερίδιο του τομέα υγείας στη συνολική παραγωγή της οικονομίας ανερχόταν στο 3,8%, το 2024 υποχώρησε στο 3,2%. Η εξέλιξη αυτή υποδηλώνει ότι άλλοι τομείς της οικονομίας αναπτύχθηκαν με ταχύτερο ρυθμό σε σύγκριση με τον τομέα της υγείας κατά την εν λόγω περίοδο.

Γράφημα 6: Συνολική παραγωγή τομέα υγείας (δισ. GEL), μερίδιο στο σύνολο της οικονομίας, 2018 - 2024

Πηγή: [TBC Capital, Overview of the Healthcare sector in Georgia 2024, May 2025](#)

Από την πλευρά της προσφοράς, παρατηρείται σημαντική ανισορροπία στο ανθρώπινο δυναμικό υγείας, με την αναλογία νοσηλευτών προς ιατρούς να ανέρχεται μόλις στο 0,89 - επίπεδο αισθητά χαμηλότερο από τα ευρωπαϊκά πρότυπα και τους μέσους όρους των γειτονικών χωρών. Η εν λόγω δυσαναλογία ενδέχεται να επηρεάζει αρνητικά την ποιότητα της παρεχόμενης φροντίδας και τη λειτουργική αποτελεσματικότητα των νοσοκομείων. Επιπλέον, οι υγειονομικές υποδομές και το προσωπικό παρουσιάζουν έντονο βαθμό συγκέντρωσης στην Τιφλίδα, γεγονός που εντείνει τις γεωγραφικές ανισότητες στην πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας, ιδίως στις αγροτικές και ορεινές περιοχές.

Την ηγετική θέση στην παροχή υπηρεσιών υγείας κατέχουν οι ιδιωτικές κλινικές και επιχειρήσεις, ενώ στον τομέα της χρηματοδότησης κυριαρχούν οι δημόσιες δαπάνες. Το 2023, το ποσοστό των κρατικών δαπανών στο σύνολο των δαπανών υγείας ανήλθε στο 50%, αυξημένο από 40% το 2018, γεγονός που αντανakλά τον ενισχυόμενο ρόλο του κράτους στη διασφάλιση της πρόσβασης στις υπηρεσίες υγείας.

Οι δημογραφικές τάσεις αναδιαμορφώνουν τη ζήτηση για υπηρεσίες υγείας. Ο πληθυσμός της Γεωργίας γηράσκει, με τους ηλικίας 65 ετών και άνω να αυξάνονται από 14,1% το 2013 σε 16,2% το 2024, οδηγώντας σε υψηλότερη ζήτηση για χρόνια και μακροχρόνια φροντίδα. Ταυτόχρονα, μια σταθερή μείωση των ποσοστών γεννήσεων - μια πτώση 36% στις συνολικές γεννήσεις από το 2014 - αναμένεται να μειώσει τη μελλοντική ζήτηση για παιδιατρικές υπηρεσίες και υπηρεσίες μαιευτικής, ενώ επιταχύνει τη γήρανση του πληθυσμού.

B. ΠΡΟΣΦΟΡΑ

Η φαρμακευτική αγορά της Γεωργίας εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις εισαγωγές, καθώς άνω του 85% των φαρμακευτικών προϊόντων που διατίθενται στην εγχώρια αγορά είναι εισαγόμενα. Μόλις το 11-12% της συνολικής διάθεσης καλύπτεται από 74 εγχώριες φαρμακευτικές επιχειρήσεις, εκ των οποίων μόνο τέσσερις ([Aversi Rational](#), [GM Pharmaceutical](#), [Abipharm](#) και [Biochimpharm](#)) λειτουργούν βάσει των προτύπων Ορθής Βιομηχανικής Πρακτικής (GMP).

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα οικονομικά στοιχεία για το έτος 2023, η πλέον κερδοφόρα φαρμακευτική εταιρεία στη Γεωργία είναι η PSP Pharma (947,3 εκ. GEL) και ακολουθούν οι Aversi-Pharma (915,9 εκ. GEL), η Impexpharm (373,6 εκ. GEL), η Globalpharm (244,6 εκ. GEL) και η GEA (192,5 εκ. GEL)/

Στην αγορά διατίθεται ευρύ φάσμα τόσο επώνυμων όσο και γενόσημων φαρμάκων. Τα γενόσημα αντιπροσώπευαν, το 2023, το 73% της συνολικής φαρμακευτικής δαπάνης. Τα τελευταία έτη, οι γεωργιανές αρχές έχουν αναλάβει πρωτοβουλίες για την ενίσχυση της χρήσης γενοσήμων, μέσω της θέσπισης σχετικών κινήτρων και αντικινήτρων.

Μέχρι το 2014, η αγορά κυριαρχείτο από μη συνταγογραφούμενα φαρμακευτικά σκευάσματα (over-the-counter). Με την εισαγωγή υποχρεωτικής προσκόμισης ιατρικής συνταγής για περισσότερα από 6.000 σκευάσματα, η αναλογία μεταξύ συνταγογραφούμενων και μη συνταγογραφούμενων φαρμάκων έχει πλέον εξισορροπηθεί.

Ένας από τους στρατηγικούς στόχους της γεωργιανής κυβέρνησης είναι η προσέλκυση ξένων επενδύσεων στον φαρμακευτικό τομέα, και συγκεκριμένα η εγκατάσταση μονάδων παραγωγής φαρμάκων καθώς και εργαστηρίων κλινικών δοκιμών. Η χώρα προσφέρει σύντομες και απλοποιημένες διαδικασίες έγκρισης κλινικών ερευνών, με διάρκεια μικρότερη των τριών μηνών. Σύμφωνα με το [Μητρώο Κλινικών Δοκιμών](#) του Οργανισμού Κρατικής Ρύθμισης Ιατρικών Δραστηριοτήτων, επί του παρόντος βρίσκονται σε εξέλιξη 246 κλινικές δοκιμές, αριθμός σημαντικός σε σχέση με το μέγεθος της χώρας, ενώ καταγράφονται 172 τοποθεσίες διεξαγωγής έρευνας.

Βασική επιδίωξη της γεωργιανής κυβέρνησης αποτελεί η διεύρυνση της ποικιλίας των προσφερόμενων φαρμακευτικών προϊόντων, με απώτερο στόχο τη μείωση του κόστους για τους καταναλωτές. Στο πλαίσιο αυτό, καταβάλλονται προσπάθειες τόσο για την ενίσχυση της εγχώριας φαρμακοβιομηχανίας όσο και για την προώθηση εισαγωγών από χώρες με χαμηλότερο κόστος παραγωγής.

Συγκρατείται ότι η μέση μηνιαία κατά κεφαλήν δαπάνη για την προμήθεια φαρμακευτικών προϊόντων ανήλθε, το 2024, σε 41,5 GEL (15,31 USD), σύμφωνα με τα στοιχεία της [Geostat](#). Αντίστοιχα, η κατά κεφαλήν δαπάνη για την υγεία διαμορφώθηκε, το 2022, στα 478 USD, βάσει των στοιχείων του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας ([ΠΟΥ](#)).

Ενδεικτικά, στις 17 Ιανουαρίου 2022, η κυβέρνηση της Γεωργίας έλαβε την [απόφαση](#) να επιτρέψει την εισαγωγή φαρμακευτικών προϊόντων που έχουν εγκριθεί από τις αρμόδιες αρχές της Τουρκίας και φέρουν πιστοποίηση ορθής παραγωγικής πρακτικής (GMP), χωρίς την απαίτηση έγκρισης από τον Οργανισμό Φαρμάκων της χώρας. Η εν λόγω ρύθμιση ισχύει επίσης για φαρμακευτικά σκευάσματα εγκεκριμένα από τους Εθνικούς Οργανισμούς Φαρμάκων κρατών-μελών της ΕΕ, των ΗΠΑ, της Αυστραλίας, της Νέας Ζηλανδίας, της Ιαπωνίας και της Νότιας Κορέας.

Επιπλέον, στο πλαίσιο της πολιτικής για τη συνταγογράφηση φαρμάκων, από την 11.04.2022 καθιερώθηκε η υποχρεωτική αναγραφή της δραστικής ουσίας από τον θεράποντα ιατρό. Παράλληλα, τα φαρμακεία υποχρεούνται να προσφέρουν στον ασθενή τουλάχιστον μία επιλογή μεταξύ των τριών πλέον οικονομικών σκευασμάτων. Ωστόσο, παρέχεται η δυνατότητα αναγραφής της εμπορικής ονομασίας του προϊόντος στη συνταγή, γεγονός που ενδέχεται να περιορίσει τον ανταγωνισμό μεταξύ γενοσήμων και να ενισχύσει το ενδεχόμενο μεροληπτικής επιλογής εκ μέρους του ιατρού.

Τέλος, σύμφωνα με την από το 2021 [Έκθεση](#) της Επιτροπής Ανταγωνισμού, η απουσία επαρκών μηχανισμών εποπτείας της φαρμακευτικής αγοράς – ιδίως όσον αφορά τον έλεγχο της βιοϊσοδυναμίας και της ποιότητας των διακινούμενων σκευασμάτων – ενέχει τον κίνδυνο στρέβλωσης της προσφοράς υπέρ χαμηλού κόστους προϊόντων, τα οποία ενδέχεται να μην πληρούν υψηλές ποιοτικές και παραγωγικές προδιαγραφές.

Γ. ΖΗΤΗΣΗ

Η φαρμακευτική αγορά της Γεωργίας βρίσκεται σε τροχιά σταθερής ανάπτυξης, με θετικές προοπτικές για τα επόμενα χρόνια. Σύμφωνα με εκτιμήσεις, η αγορά αναμένεται να αυξάνεται με μέσο ετήσιο ρυθμό 5,36% έως το 2029, οπότε και εκτιμάται ότι θα φτάσει σε αξία τα 165,80 εκ. USD.

Κύριος παράγοντας της αύξησης της ζήτησης φαρμάκων είναι η γήρανση του πληθυσμού, η οποία συνεπάγεται αυξημένες ανάγκες για θεραπείες χρόνιων παθήσεων, μεγαλύτερη συχνότητα φαρμακευτικής αγωγής και ζήτηση για εξειδικευμένα και μακροχρόνια θεραπευτικά σχήματα. Παράλληλα, η βελτίωση της πρόσβασης σε φαρμακευτικές υπηρεσίες μέσω κρατικών προγραμμάτων και η ενίσχυση της ιδιωτικής ασφάλισης αναμένεται να ενισχύσουν περαιτέρω την αγορά.

Η ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών και καινοτόμων θεραπευτικών προσεγγίσεων, όπως η εξασθενωμένη ιατρική και οι στοχευμένες θεραπείες, αναμένεται να δημιουργήσει νέες αγορές και επενδυτικές ευκαιρίες. Επιπλέον, η προβλεπόμενη αύξηση του αριθμού νοσοκομείων και κλινικών, η βελτίωση των συνθηκών περίθαλψης και διαβίωσης, καθώς και η άνοδος του διαθέσιμου εισοδήματος του πληθυσμού, θα λειτουργήσουν ενισχυτικά στη ζήτηση φαρμακευτικών προϊόντων. Το εισόδημα, άλλωστε, αποτελεί έναν από τους βασικούς προσδιοριστικούς παράγοντες της ζήτησης για υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης.

Σύμφωνα με τα [στοιχεία](#) της Geostat, οι συχνότερες παθήσεις στον γεωργιανό πληθυσμό αφορούν το αναπνευστικό, το κυκλοφορικό, το ουρογεννητικό και το μυοσκελετικό σύστημα, καθώς και τα όργανα της όρασης. Κατά συνέπεια, η αυξημένη ζήτηση φαρμάκων αναμένεται να εστιάζει στις συγκεκριμένες κατηγορίες ασθενειών.

Παρά τις θετικές προοπτικές, η αγορά αντιμετωπίζει και σημαντικές προκλήσεις. Η οικονομική προσβασιμότητα των φαρμάκων για τους πολίτες αποτελεί βασικό ζήτημα, το οποίο επιβαρύνεται περαιτέρω από τον πληθωρισμό και τις συναλλαγματικές διακυμάνσεις. Ενδεικτικά, σύμφωνα με την Επιτροπή Ανταγωνισμού, το κόστος των φαρμάκων αυξήθηκε μεταξύ 2016 και 2020 κατά 41% σε GEL και κατά 7% σε USD, κυρίως λόγω των μεταβολών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες και της αύξησης του κόστους των εισαγόμενων φαρμάκων.

Οι επενδυτικές προοπτικές εστιάζονται κυρίως σε τομείς όπως: εξειδικευμένα φάρμακα για ηλικιωμένους, βιολογικά και βιοομοειδή σκευάσματα, ψηφιακές υπηρεσίες υγείας, καθώς και φαρμακευτική έρευνα και ανάπτυξη (R&D). Οι τομείς αυτοί εκτιμάται ότι θα προσφέρουν υψηλές αποδόσεις και σημαντικές δυνατότητες ανάπτυξης για το άμεσο μέλλον.

Δ. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

Δ.1 Ανάλυση εξαγωγών - εισαγωγών

Η Γεωργία εισάγει από περισσότερες από 90 χώρες και εξάγει, ως επί το πλείστον, στις χώρες του Νοτίου Καυκάσου και της Κεντρικής Ασίας. Με βάση τα [στοιχεία](#) της Geostat, η Ελλάδα, το 2024, κατατάσσεται ως προμηθεύτρια χώρα για τα προϊόντα του Κεφαλαίου HS30 στην 15^η θέση, έχοντας μερίδιο εισαγωγών της τάξεως του 1,71%. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Ιανουαρίου - Μαΐου 2025, η χώρα μας κατατάσσεται στην 25^η θέση και το μερίδιο εισαγωγών έχει μειωθεί στο 0,66%.

Πίνακας 1: HS30 -Εμπορικό ισοζύγιο Γεωργίας, χιλ. USD

	2020	2021	2022	2023	2024	Ιαν - Μάι 2025	Μεταβολή 23/24
Εισαγωγές	395.354,8	525.900,5	483.513,5	651.010,7	755.084,9	339.189,1	15,99%
Εξαγωγές	110.155,10	109.114,10	123.841,70	139.890,40	141.540,40	59.122,80	1,18%
Έλλειμμα	-285.199,66	-416.786,43	-359.671,77	-511.120,25	-613.544,48	-280.066,29	20,04%

Πηγή: [Geostat](#)

Πίνακας 2: HS30 - 15 σημαντικότερες χώρες εισαγωγής, χιλ. USD

	Χώρες	2020	2021	2022	2023	2024	Ιαν - Μάι 2025	Μεταβολή 23/24	Μερίδιο 2024
1.	Τουρκία	51.047,6	49.137,4	76.144,0	156.704,0	174.523,6	67.971,2	11,37%	23,11%
2.	Ελβετία	27.288,0	41.983,5	56.662,3	84.783,0	111.908,7	54.503,6	31,99%	14,82%
3.	Γερμανία	47.682,5	56.871,9	46.648,5	68.329,2	75.436,2	36.388,1	10,40%	9,99%
4.	Ουγγαρία	33.612,8	38.090,3	30.990,2	44.026,2	50.885,8	23.181,8	15,58%	6,74%
5.	Γαλλία	33.920,1	42.544,4	37.049,3	42.418,4	42.636,5	20.468,2	0,51%	5,65%
6.	Ινδία	16.352,0	26.195,2	22.261,6	23.134,4	27.695,0	16.150,9	19,71%	3,67%
7.	Σλοβενία	12.528,2	13.461,2	14.064,9	17.092,5	20.225,8	6.225,7	18,33%	2,68%
8.	Ουκρανία	18.107,3	22.675,3	17.645,0	13.389,0	19.172,5	8.162,7	43,20%	2,54%
9.	Ιταλία	7.102,8	10.523,7	12.739,0	15.198,6	17.885,3	6.916,6	17,68%	2,37%
10.	Ολλανδία	10.851,0	9.153,7	8.649,6	12.823,4	17.791,0	8.640,3	38,74%	2,36%
11.	Λιθουανία	4.163,7	7.934,7	8.421,9	19.208,9	16.112,2	8.157,4	-16,12%	2,13%
12.	Βουλγαρία	17.300,9	10.845,0	10.045,0	10.488,7	15.021,7	4.838,9	43,22%	1,99%
13.	Πολωνία	14.645,9	20.591,2	10.887,5	11.188,3	13.328,6	4.204,4	19,13%	1,77%
14.	Ελλάδα	8.055,6	10.105,0	10.935,8	11.035,2	12.944,4	2.235,2	17,30%	1,71%
15.	Αίγυπτος	514,4	218,2	556,8	666,6	12.219,2	8.352,4	1733,00%	1,62%
	ΣΥΝΟΛΟ	395.354,8	525.900,5	483.513,5	651.010,7	755.084,9	339.189,1	15,99%	

Πηγή: [Geostat](#)

Ειδικότερα, για τα προϊόντα της κατηγορίας HS3003, η Γεωργία εισήγαγε, το 2024, προϊόντα από 29 χώρες και η Ελλάδα κατατάσσεται, σε αξία, στην 3^η θέση με μερίδιο 10,89% (για το διάστημα Ιανουαρίου - Μαΐου 2025 στην 9^η με μερίδιο 0,82%).

Πίνακας 3: HS3003 - 15 σημαντικότερες χώρες εισαγωγής, χιλ. USD

	Χώρες	2020	2021	2022	2023	2024	Ιαν - Μάι 2025	Μεταβολή 23/24	Μερίδιο 2024
1.	Ινδία	2.731,7	2.791,4	3.658,5	3.276,8	2.403,7	1.042,2	-26,64%	17,77%
2.	ΗΠΑ	1.062,7	687,4	1.109,4	737,5	1.807,9	3.178,2	145,12%	13,37%
3.	Ελλάδα	1.109,5	460,3	995,1	1.305,7	1.473,1	77,7	12,82%	10,89%
4.	Λετονία	759,3	911,7	873,6	1.205,9	1.385,3	1.320,4	14,88%	10,24%
5.	Ιταλία	1.124,6	1.071,8	378,6	1.427,6	1.365,5	146,1	-4,35%	10,10%
6.	Κίνα	1.920,1	2.762,3	2.840,3	1.532,1	1.344,6	964,5	-12,24%	9,94%
7.	Ισπανία	273,3	49,5	561,9	1.067,0	1.088,8	2.119,7	2,05%	8,05%
8.	Ουκρανία	760,1	1.147,6	1.198,7	1.780,4	890,4	187,1	-49,99%	6,58%
9.	Βόρεια Μακεδονία	390,5	474,5	393,6	887,7	455,3	316,8	-48,71%	3,37%
10.	Κορέα	215,7	112,9	307,0	318,7	363,0	44,0	13,91%	2,68%
11.	Ολλανδία	-	-	-	-	310,6	-	-	2,30%
12.	Βουλγαρία	-	-	-	170,0	171,9	-	1,10%	1,27%
13.	Ελβετία	179,9	-	169,5	-	140,6	-	-	1,04%
14.	Πορτογαλία	-	55,7	48,3	30,1	129,0	-	329,19%	0,95%
15.	Γερμανία	-	0,2	2,1	0,2	56,9	3,6	25299,11%	0,42%
	ΣΥΝΟΛΟ	10.833,1	10.693,8	12.705,5	13.964,6	13.526,0	9.507,3	-3,14%	

Πηγή: [Geostat](#)

Πίνακας 4: HS3003 - 15 σημαντικότερες χώρες εισαγωγής, τόνοι

	Χώρες	2020	2021	2022	2023	2024	Ιαν - Μάι 2025	Μεταβολή 23/24
1.	Ινδία	106,4	106,2	160,1	117,5	86,8	37,6	-26,11%
2.	Ελλάδα	47,3	30,8	55,4	60,1	63,4	9,6	5,56%
3.	Κίνα	94,6	117,9	115,6	286,1	43,1	42,5	-84,93%
4.	ΗΠΑ	13,1	8,1	13,4	8,2	20,4	36,5	149,92%
5.	Κορέα	5,3	1,3	18,0	9,4	17,0	1,9	81,23%
6.	Ελβετία	0,2	-	0,2	-	14,4	-	-
7.	Ουκρανία	26,8	26,5	32,5	43,2	10,4	14,7	-75,97%
8.	Ιταλία	1,9	1,7	0,6	2,7	8,9	0,2	232,83%
9.	Μπαγκλαντές	-	-	-	1,8	5,1	0,0	180,93%
10.	Βόρεια Μακεδονία	4,6	4,5	5,7	15,3	4,6	5,3	-69,96%
11.	Λετονία	3,0	3,2	2,5	2,0	2,4	2,1	16,77%
12.	Πορτογαλία	-	0,6	1,0	0,4	1,9	-	384,75%
13.	Ταϊλάνδη	1,5	0,7	0,6	1,4	0,7	0,7	-48,11%
14.	Ισπανία	6,3	0,2	0,4	1,5	0,4	1,2	-70,32%
15.	Γερμανία	-	0,0	0,1	0,0	0,3	0,0	4250,00%

Πηγή: [Geostat](#)

Πίνακας 5: Εισαγωγές ανά υποκατηγορία HS3003, χιλ. USD

HS	2020	2021	2022	2023	2024	Ιαν - Μάι 2025
300310	-	-	0,4	-	-	50,6
300320	0,6	6,0	2,1	37,9	271,8	3,6
300339	0,0	45,2	-	125,9	0,8	0,4
300349	-	-	-	-	-	19,3
300390	10.832,6	10.642,7	12.703,1	13.800,8	13.253,5	9.433,4

Πηγή: [Geostat](#)

Πίνακας 6: Εισαγωγές ανά υποκατηγορία HS3003, τόνοι

HS	2020	2021	2022	2023	2024	Ιαν - Μάι 2025
300310	-	-	0,0	-	-	0,5
300320	0,0	0,1	0,1	2,0	12,1	0,0
300339	0,0	0,2	-	0,5	0,0	0,0
300349	-	-	-	-	-	0,0
300390	312,8	303,6	407,5	548,7	268,7	152,4

Πηγή: [Geostat](#)

Πίνακας 7: HS300390 - 15 σημαντικότερες χώρες εισαγωγής, χιλ. USD

	Χώρες	2020	2021	2022	2023	2024	Ιαν - Μάι 2025	Μεταβολή 23/24	Μερίδιο 2024
1.	Ινδία	2.731,2	2.790,7	3.658,5	3.276,8	2.403,7	1.042,2	-26,64%	18,14%
2.	ΗΠΑ	1.062,7	687,4	1.109,4	737,5	1.807,9	3.178,2	145,12%	13,64%
3.	Ελλάδα	1.109,5	460,3	995,1	1.305,7	1.473,1	77,7	12,82%	11,11%
4.	Λετονία	759,3	911,7	873,6	1.205,9	1.385,3	1.320,4	14,88%	10,45%
5.	Κίνα	1.920,1	2.762,3	2.840,3	1.532,1	1.344,6	964,5	-12,24%	10,15%
6.	Ιταλία	1.124,6	1.071,8	378,6	1.427,6	1.211,8	145,7	-15,12%	9,14%
7.	Ισπανία	273,3	49,5	561,9	1.067,0	1.088,8	2.119,7	2,05%	8,22%
8.	Ουκρανία	760,1	1.147,6	1.198,7	1.780,4	890,4	187,1	-49,99%	6,72%
9.	Βόρεια Μακεδονία	390,5	474,5	393,6	887,7	455,3	316,8	-48,71%	3,44%
10.	Κορέα	215,7	67,7	307,0	192,7	363,0	44,0	88,34%	2,74%
11.	Ολλανδία	-	-	-	-	310,6	-	-	2,34%
12.	Βουλγαρία	-	-	-	170,0	171,9	-	1,10%	1,30%
13.	Ελβετία	179,9	-	169,5	-	138,2	-	-	1,04%
14.	Πορτογαλία	-	55,7	48,3	30,1	129,0	-	329,19%	0,97%
15.	Ταϊλάνδη	75,7	30,7	33,7	71,5	37,0	32,9	-48,24%	0,28%

Πηγή: [Geostat](#)

Πίνακας 8: HS300390 - 15 σημαντικότερες χώρες εισαγωγής, τόνοι

	Χώρες	2020	2021	2022	2023	2024	Ιαν - Μάι 2025	Μεταβολή 23/24
1.	Ινδία	106,4	106,2	160,1	117,5	86,8	37,6	-26,11%
2.	Ελλάδα	47,3	30,8	55,4	60,1	63,4	9,6	5,56%
3.	Κίνα	94,6	117,9	115,6	286,1	43,1	42,5	-84,93%

4.	ΗΠΑ	13,1	8,1	13,4	8,2	20,4	36,5	149,92%
5.	Κορέα	5,3	1,2	18,0	8,9	17,0	1,9	90,60%
6.	Ελβετία	0,2	-	0,2	-	14,3	-	-
7.	Ουκρανία	26,8	26,5	32,5	43,2	10,4	14,7	-75,97%
8.	Βόρεια Μακεδονία	4,6	4,5	5,7	15,3	4,6	5,3	-69,96%
9.	Λετονία	3,0	3,2	2,5	2,0	2,4	2,1	16,77%
10.	Ιταλία	1,9	1,7	0,6	2,7	2,3	0,2	-14,46%
11.	Πορτογαλία	-	0,6	1,0	0,4	1,9	-	384,75%
12.	Ταϊλάνδη	1,5	0,7	0,6	1,4	0,7	0,7	-48,11%
13.	Ισπανία	6,3	0,2	0,4	1,5	0,4	1,2	-70,32%
14.	Λευκορωσία	0,4	0,3	0,6	0,7	0,3	0,0	-58,25%
15.	Βουλγαρία	-	-	-	0,2	0,2	-	0,00%

Πηγή: [Geostat](#)

Για τα προϊόντα της κατηγορίας HS3004, η Γεωργία εισήγαγε, το 2024, προϊόντα από 86 χώρες και η Ελλάδα κατατασσόταν, σε αξία, στην 15η θέση με μερίδιο 1,83% (για το διάστημα Ιανουαρίου - Μαΐου 2025 στην 20η με μερίδιο 0,77%).

Πίνακας 9: HS3004 - 15 σημαντικότερες χώρες εισαγωγής, χιλ. USD

	Χώρες	2020	2021	2022	2023	2024	Ιαν - Μάι 2025	Μεταβολή 23/24	Μερίδιο 2024
1.	Τουρκία	45.940,8	46.450,5	73.282,0	152.992,9	169.769,7	65.094,2	10,97%	27,25%
2.	Γερμανία	41.751,1	51.350,4	40.757,3	56.978,0	69.745,5	31.895,4	22,41%	11,19%
3.	Ελβετία	14.093,6	19.699,2	33.115,3	55.551,2	51.121,8	30.909,7	-7,97%	8,20%
4.	Ουγγαρία	31.855,9	36.934,6	30.335,6	43.043,3	49.664,4	22.839,6	15,38%	7,97%
5.	Γαλλία	24.662,0	31.589,6	31.510,5	32.912,0	36.329,0	18.488,3	10,38%	5,83%
6.	Ινδία	10.660,3	15.510,0	17.643,0	17.814,4	22.801,9	13.971,1	28,00%	3,66%
7.	Σλοβενία	12.516,1	13.461,2	14.064,9	17.082,6	20.225,8	6.188,8	18,40%	3,25%
8.	Ιταλία	3.434,2	8.740,7	10.510,9	13.266,3	14.911,8	5.068,6	12,40%	2,39%
9.	Ολλανδία	10.079,9	8.230,3	7.934,3	10.959,4	14.886,5	7.214,1	35,83%	2,39%
10.	Λιθουανία	4.069,8	7.339,4	6.942,4	13.311,4	14.729,3	7.539,6	10,65%	2,36%
11.	Βουλγαρία	17.252,6	10.831,6	10.020,0	10.298,9	14.424,5	4.789,5	40,06%	2,31%
12.	Ουκρανία	16.750,6	21.180,2	15.704,8	8.247,8	14.070,0	6.787,8	70,59%	2,26%
13.	Πολωνία	14.394,0	11.858,4	10.458,5	10.762,5	12.880,4	4.027,9	19,68%	2,07%
14.	Αίγυπτος	514,4	218,2	556,8	666,6	11.607,5	7.760,9	1641,25%	1,86%
15.	ΕΛΛΑΔΑ	6.837,9	9.504,6	9.825,5	9.597,9	11.372,5	2.110,1	18,49%	1,83%
	ΣΥΝΟΛΟ	327.056,8	382.183,8	404.123,8	543.113,4	623.113,7	275.192,7	14,73%	

Πηγή: [Geostat](#)

Πίνακας 10: HS3004 - 15 σημαντικότερες χώρες εισαγωγής, τόνοι

	Χώρες	2020	2021	2022	2023	2024	Ιαν - Μάι 2025	Μεταβολή 23/24
1.	Τουρκία	528,4	496,7	1.048,5	3.236,3	4.782,1	1.888,3	47,76%
2.	Ελβετία	70,1	64,9	154,6	648,7	1.548,0	37,1	138,63%
3.	Ινδία	945,7	494,7	472,8	975,5	1.432,8	316,2	46,87%
4.	Αρμενία	1.819,5	1.756,5	2.224,8	1.703,2	1.185,9	429,9	-30,37%

5.	Ουκρανία	726,4	792,0	730,1	624,2	1.005,9	428,0	61,15%
6.	Γερμανία	673,4	771,6	900,0	728,4	812,7	246,5	11,57%
7.	Πολωνία	679,7	539,5	489,7	366,6	602,6	172,1	64,38%
8.	Ουγγαρία	251,4	339,3	312,1	464,2	472,5	168,9	1,78%
9.	Ρωσία	676,3	710,5	641,6	646,1	457,7	152,4	-29,15%
10.	Βουλγαρία	375,5	267,2	465,2	461,9	429,0	89,2	-7,12%
11.	Ελλάδα	214,2	246,6	279,8	278,1	391,6	93,4	40,81%
12.	Λευκορωσία	241,3	223,1	249,4	353,1	343,7	134,8	-2,65%
13.	Ιταλία	87,6	190,8	218,2	261,6	287,9	78,7	10,06%
14.	Κίνα	342,0	91,3	193,4	236,8	286,2	56,8	20,85%
15.	Ισπανία	152,5	107,5	273,8	193,4	267,9	99,3	38,50%

Πηγή: [Geostat](#)

Πίνακας 11: Εισαγωγές ανά υποκατηγορία HS3004, χιλ. USD

HS	2020	2021	2022	2023	2024	Ιαν - Μάι 2025
300410	3.315,5	2.540,5	4.151,2	7.420,1	11.267,3	3.470,9
300420	10.994,1	10.963,2	13.690,5	22.303,7	32.082,2	16.506,6
300431	3.140,1	2.572,4	1.247,9	2.354,5	4.178,9	2.611,5
300432	5.843,1	7.017,5	7.349,4	7.562,2	9.574,9	4.385,8
300439	4.810,4	5.462,1	5.177,5	7.059,3	9.504,3	4.637,8
300441	1,7	7,8	48,2	136,9	19,9	10,0
300442	-	1,3	105,7	5,3	0,4	-
300443	-	-	8,3	-	10,8	-
300449	3.618,0	3.848,8	2.527,6	2.812,1	3.077,0	1.554,4
300450	6.648,3	8.603,1	12.149,8	30.181,3	35.853,2	12.392,4
300460	-	17,7	-	72,3	-	13,1
300490	288.685,7	341.149,4	357.667,7	463.205,6	517.544,8	229.610,2

Πηγή: [Geostat](#)

Πίνακας 12: Εισαγωγές ανά υποκατηγορία HS3004, τόνοι

HS	2020	2021	2022	2023	2024	Ιαν - Μάι 2025
300410	181,3	128,0	110,0	190,8	328,6	103,3
300420	364,5	298,2	353,2	497,4	752,1	432,5
300431	16,8	14,5	5,3	15,1	33,3	23,1
300432	62,7	73,1	81,8	73,5	123,4	64,7
300439	36,5	32,2	46,2	40,7	52,9	27,0
300441	0,1	0,1	2,5	7,7	1,7	0,5
300442	-	0,0	0,5	0,0	0,0	-
300443	-	-	0,4	-	0,1	-
300449	89,2	82,4	68,2	70,7	80,6	52,5
300450	877,0	332,9	399,5	1.503,8	2.908,5	477,6
300460	-	0,1	-	0,6	-	0,1
300490	9.301,8	9.235,1	11.500,5	10.900,7	11.844,2	4.556,7

Πηγή: [Geostat](#)

Πίνακας 13: HS300490 - 15 σημαντικότερες χώρες εισαγωγής, χιλ. USD

	Χώρες	2020	2021	2022	2023	2024	Ιαν - Μάι 2025	Μεταβολή 23/24	Μερίδιο 2024
1.	Τουρκία	40.604,8	40.951,5	64.731,0	115.911,8	129.705,2	49.085,5	11,90%	25,06%
2.	Γερμανία	38.492,2	47.823,9	36.911,7	52.731,7	62.884,3	28.956,5	19,25%	12,15%
3.	Ελβετία	13.286,8	18.159,1	31.840,2	53.594,0	47.493,1	29.385,0	-11,38%	9,18%
4.	Ουγγαρία	25.307,0	30.893,6	25.427,9	35.778,8	40.540,9	18.344,2	13,31%	7,83%
5.	Γαλλία	24.294,3	31.333,0	30.907,4	31.979,4	35.520,6	17.854,2	11,07%	6,86%
6.	Ινδία	10.001,5	14.122,4	15.332,0	16.304,4	19.999,7	12.940,5	22,66%	3,86%
7.	Σλοβενία	11.647,7	12.863,5	13.327,9	16.029,7	19.191,4	5.761,5	19,72%	3,71%
8.	Βουλγαρία	14.964,5	10.079,9	9.749,7	9.916,7	13.383,4	4.575,1	34,96%	2,59%
9.	Λιθουανία	3.789,1	6.807,3	6.415,5	12.245,7	13.084,6	6.479,5	6,85%	2,53%
10.	Ολλανδία	8.937,1	7.400,0	6.526,2	8.420,9	12.800,2	6.490,9	52,00%	2,47%
11.	Ουκρανία	13.040,4	18.185,6	13.761,3	6.506,0	12.072,6	5.870,0	85,56%	2,33%
12.	Πολωνία	11.817,1	9.331,0	8.323,1	9.081,1	10.449,2	3.468,2	15,07%	2,02%
13.	Ρωσία	10.614,3	11.846,2	17.312,8	14.342,5	9.413,1	2.844,3	-34,37%	1,82%
14.	Ιταλία	2.753,3	5.989,4	6.559,2	8.407,3	8.840,7	3.049,2	5,16%	1,71%
15.	Ελλάδα	5.155,7	6.736,1	5.650,8	6.697,1	8.052,2	854,3	20,23%	1,56%

Πηγή: [Geostat](#)

Πίνακας 14: HS300490 - 15 σημαντικότερες χώρες εισαγωγής, τόνοι

	Χώρες	2020	2021	2022	2023	2024	Ιαν - Μάι 2025	Μεταβολή 23/24
1.	Τουρκία	463,6	423,2	894,5	2.517,9	3.606,5	1.321,1	43,24%
2.	Αρμενία	1.819,5	1.756,5	2.224,8	1.702,8	1.185,8	429,9	-30,36%
3.	Ουκρανία	558,2	640,0	620,0	537,6	910,2	388,1	69,31%
4.	Γερμανία	640,4	743,4	863,2	687,9	757,2	211,5	10,06%
5.	Ινδία	314,6	343,5	380,9	630,6	625,6	236,4	-0,80%
6.	Πολωνία	589,7	452,5	409,3	331,9	562,4	164,5	69,47%
7.	Ελβετία	63,8	56,4	145,9	143,7	422,0	28,7	193,59%
8.	Βουλγαρία	354,1	260,5	461,6	451,5	415,0	86,4	-8,10%
9.	Ρωσία	629,9	598,2	591,8	584,9	405,4	132,0	-30,69%
10.	Ουγγαρία	223,8	307,5	259,8	369,1	361,9	131,7	-1,94%
11.	Λευκορωσία	204,5	173,6	214,3	308,4	296,4	108,8	-3,88%
12.	Ελλάδα	153,3	164,8	164,6	169,8	269,6	45,8	58,79%
13.	Σλοβενία	143,6	146,3	199,3	202,3	223,5	59,4	10,47%
14.	Ισπανία	106,1	90,9	242,1	177,7	210,3	69,3	18,34%
15.	Λιθουανία	70,2	159,1	159,2	228,4	208,3	104,4	-8,77%

Πηγή: [Geostat](#)

Πίνακας 15: HS300450 - 15 σημαντικότερες χώρες εισαγωγής, χιλ. USD

	Χώρες	2020	2021	2022	2023	2024	Ιαν - Μάι 2025	Μεταβολή 23/24	Μερίδιο 2024
1.	Τουρκία	1.077,3	2.539,9	2.562,0	21.207,5	21.124,0	8.063,8	-0,39%	58,92%
2.	Ελλάδα	1.242,5	2.180,1	2.687,7	1.582,6	1.849,4	646,1	16,86%	5,16%
3.	Αίγυπτος	-	-	-	-	1.683,3	378,5	-	4,69%

4.	Ουγγαρία	125,5	301,2	660,8	1.417,6	1.416,2	296,0	-0,10%	3,95%
5.	Γερμανία	140,8	279,8	414,3	691,7	1.371,7	378,7	98,33%	3,83%
6.	Αργεντινή	171,9	-	406,7	582,1	1.229,5	759,6	111,21%	3,43%
7.	Ινδία	348,3	117,9	481,2	518,5	1.150,9	139,0	121,96%	3,21%
8.	Λιθουανία	177,1	422,1	417,5	784,1	1.086,9	654,7	38,62%	3,03%
9.	Ελβετία	101,5	79,0	72,3	374,7	890,7	3,0	137,68%	2,48%
10.	Πολωνία	1.486,6	895,3	1.193,9	381,4	672,2	-	76,24%	1,87%
11.	Ιταλία	194,9	228,4	181,1	394,8	645,7	99,1	63,56%	1,80%
12.	Κίνα	319,7	107,2	605,1	432,1	526,1	127,2	21,74%	1,47%
13.	Βουλγαρία	-	-	-	-	489,0	-	-	1,36%
14.	Ολλανδία	48,9	19,6	237,6	366,5	414,6	142,2	13,12%	1,16%
15.	Κορέα	266,8	566,4	590,3	311,9	312,0	243,2	0,04%	0,87%

Πηγή: [Geostat](#)

Πίνακας 16: HS300450 - 15 σημαντικότερες χώρες εισαγωγής, τόνοι

	Χώρες	2020	2021	2022	2023	2024	Ιαν - Μάι 2025	Μεταβολή 23/24
1.	Ελβετία	0,1	0,1	0,4	493,0	1.113,3	-	125,81%
2.	Ινδία	612,7	91,4	29,5	311,2	774,0	42,4	148,67%
3.	Τουρκία	14,5	27,9	36,8	400,3	631,9	318,2	57,87%
4.	Ελλάδα	48,2	67,2	69,8	59,5	76,8	31,2	28,97%
5.	Κίνα	59,6	20,8	90,0	66,3	76,3	23,4	15,00%
6.	Ουγγαρία	2,2	9,3	32,7	61,9	61,2	9,3	-1,06%
7.	Ιταλία	7,0	11,0	7,3	19,6	42,5	2,1	117,04%
8.	Αίγυπτος	-	-	-	-	20,6	6,0	-
9.	Πολωνία	71,3	40,8	60,8	17,8	18,6	-	4,58%
10.	Γερμανία	1,0	1,2	2,0	6,1	14,1	3,5	129,87%
11.	Λιθουανία	3,1	9,3	7,2	13,0	13,6	7,1	4,41%
12.	Ολλανδία	2,4	0,9	9,3	14,5	12,5	4,7	-13,56%
13.	Ουκρανία	15,8	20,2	17,7	18,6	11,3	10,8	-39,36%
14.	Ρωσία	23,7	22,9	15,6	7,7	9,8	2,1	27,22%
15.	Αργεντινή	1,5	-	2,6	5,3	8,2	3,7	52,84%

Πηγή: [Geostat](#)

Πίνακας 17: HS300420 - 15 σημαντικότερες χώρες εισαγωγής, χιλ. USD

	Χώρες	2020	2021	2022	2023	2024	Ιαν - Μάι 2025	Μεταβολή 23/24	Μερίδιο 2024
1.	Τουρκία	3.457,2	2.774,3	4.258,3	11.885,7	14.351,5	6.218,3	20,75%	44,73%
2.	Αίγυπτος	-	-	58,1	-	4.462,9	3.799,2	-	13,91%
3.	Ελβετία	271,0	988,2	752,1	940,6	1.769,5	777,6	88,12%	5,52%
4.	Ελλάδα	439,7	546,9	1.457,7	1.207,1	1.157,5	393,3	-4,11%	3,61%
5.	Γερμανία	399,7	500,7	723,4	1.180,2	1.136,9	540,7	-3,67%	3,54%
6.	Ινδία	210,7	1.057,4	1.299,2	774,9	1.002,0	682,1	29,29%	3,12%
7.	Αργεντινή	-	72,6	51,4	87,6	828,0	138,0	845,13%	2,58%
8.	Ουκρανία	1.617,6	905,1	845,9	494,5	721,7	217,6	45,93%	2,25%
9.	Γαλλία	289,6	141,0	525,0	743,8	620,7	612,9	-16,55%	1,93%

10.	Ρωσία	229,2	221,1	380,5	638,6	618,6	98,0	-3,12%	1,93%
11.	Ιταλία	197,4	528,0	692,7	496,0	580,4	399,0	17,03%	1,81%
12.	Ισπανία	158,8	123,5	395,2	239,6	569,2	788,2	137,59%	1,77%
13.	Λευκορωσία	725,2	1.649,0	725,2	732,9	543,5	265,0	-25,84%	1,69%
14.	Κίνα	489,5	130,3	223,1	277,5	469,0	79,9	69,01%	1,46%
15.	Λιθουανία	77,8	105,9	57,9	188,6	417,6	219,7	121,37%	1,30%

Πηγή: [Geostat](#)

Πίνακας 18: HS300420 - 15 σημαντικότερες χώρες εισαγωγής, τόννοι

	Χώρες	2020	2021	2022	2023	2024	Ιαν - Μάι 2025	Μεταβολή 23/24
1.	Τουρκία	40,2	42,2	71,6	221,6	375,6	160,4	69,52%
2.	Αίγυπτος	-	-	2,7	-	77,9	93,8	-
3.	Ελλάδα	12,8	14,3	45,2	47,9	42,9	14,8	-10,55%
4.	Κίνα	109,9	16,2	7,4	30,8	34,8	9,8	12,97%
5.	Ισπανία	12,3	7,7	21,9	11,9	27,2	24,3	127,59%
6.	Ινδία	14,1	56,3	52,1	25,2	25,9	27,8	3,03%
7.	Ουκρανία	70,3	50,5	51,2	19,0	24,7	11,9	30,53%
8.	Λευκορωσία	23,8	38,3	22,5	29,2	23,2	14,0	-20,47%
9.	Ρωσία	12,2	16,4	13,6	21,3	21,4	8,9	0,60%
10.	Ιταλία	7,6	13,5	21,0	13,7	19,4	16,3	41,39%
11.	Γερμανία	6,2	8,1	9,9	17,6	12,9	19,3	-26,54%
12.	Ολλανδία	9,4	7,0	10,3	14,5	9,6	3,2	-33,77%
13.	Ελβετία	0,7	2,8	3,6	4,7	7,1	2,4	50,35%
14.	Αργεντινή	-	0,6	0,6	1,0	6,4	1,5	560,49%
15.	Κύπρος	-	-	-	1,2	6,2	0,4	402,01%

Πηγή: [Geostat](#)

Δ.2 Δασμολογικό καθεστώς

Η Γεωργία, στο πλαίσιο της Σφαιρικής και εις Βάθος Συμφωνίας Ελεύθερου Εμπορίου ([Deep and Comprehensive Free Trade Agreement – DCFTA](#)) με την ΕΕ, δεν επιβαρύνει με δασμούς τα εισερχόμενα φαρμακευτικά σκευάσματα. Το δασμολογικό καθεστώς ανά κατηγορία HS μπορεί να αναζητηθεί στην σχετική [βάση](#) της ΕΕ. Επίσης, βάσει του [Φορολογικού Κώδικα](#) της Γεωργίας, στα φάρμακα, επιβάλλεται μηδενικός ΦΠΑ.

Ε. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Ε.1 Δομή αγοράς – Δίκτυα Διανομής

Σε επίπεδο εμπορίας, η φαρμακευτική αγορά χαρακτηρίζεται από ισχυρή συγκέντρωση διαθέτοντας τα χαρακτηριστικά του олиγοπωλίου. Κατά την τελευταία δεκαετία, τρεις εταιρείες: η [Aversi](#), η [PSP](#) και η [GEPHA](#) έχουν αποκτήσει κυρίαρχη θέση στον τομέα της εισαγωγής/διανομής, της εμπορίας και της παρασκευής σκευασμάτων. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι, σύμφωνα με την εταιρεία ανάλυσης αγοράς [Finspot](#), το 2022, τρεις εταιρείες κατείχαν δεσπόζουσα θέση στην αγορά φαρμάκων, συγκεντρώνοντας συνολικά μερίδιο άνω του 80%. Ο τέταρτος παίκτης υστερούσε σημαντικά, με κύκλο εργασιών που ήταν τουλάχιστον πέντε φορές μικρότερος από εκείνον της τρίτης εταιρείας. Οι ρυθμοί ανάπτυξης των τριών κορυφαίων φαρμακευτικών δικτύων ήταν αξιοσημείωτοι, τόσο σε απόλυτους αριθμούς όσο και σε ιστορική προοπτική. Την περίοδο 2018–2022, η πλειονότητα των μεγαλύτερων αλυσίδων φαρμακείων κατέγραφε μέσο ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης της τάξης του 10% έως 17%. Αντιθέτως, τα υπόλοιπα φαρμακευτικά δίκτυα παρουσίαζαν σαφώς χαμηλότερη κερδοφορία ή λειτουργούσαν με ζημίες.

Αν και στην αγορά δραστηριοποιούνται περισσότεροι από 100 εισαγωγείς/διανομείς φαρμακευτικών προϊόντων, περίπου το 57% των εισαγωγών, διενεργείται από τις τρεις εταιρείες: GEPHA (περίπου 16% επί των συνολικών εισαγωγών), PSP (περίπου 21% των εισαγωγών) και Aversi (περίπου 20% των εισαγωγών)¹.

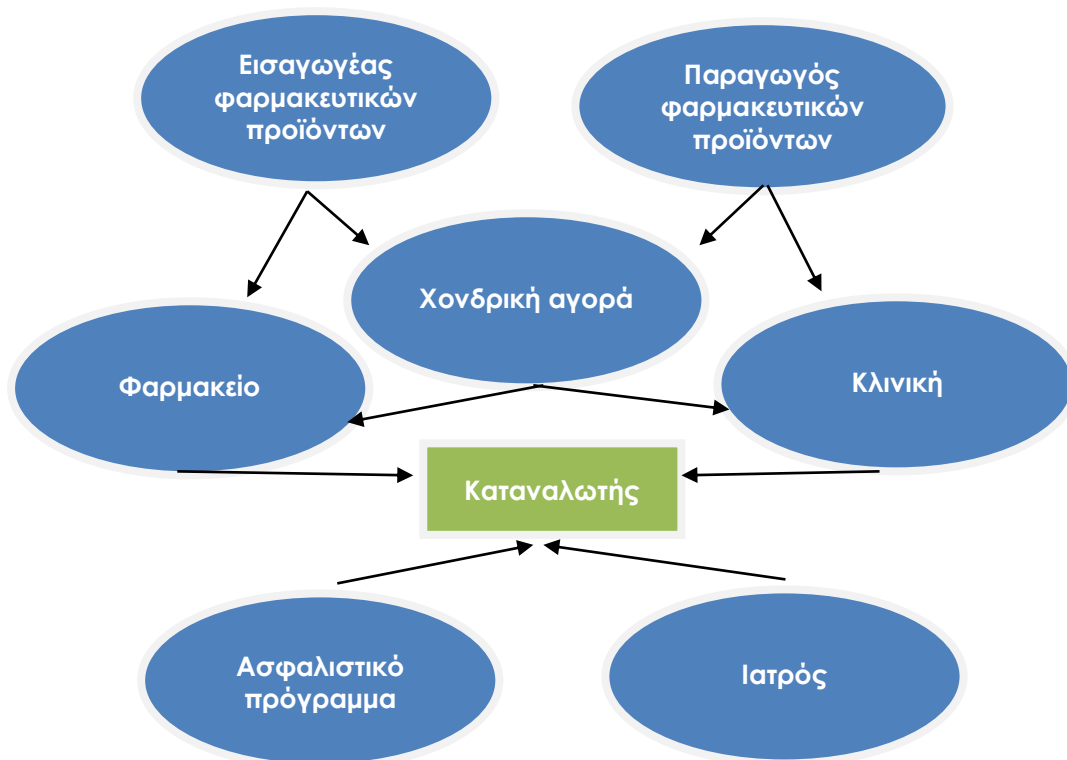
Επιπλέον, σύμφωνα με την [Έκθεση](#) της Επιτροπής Ανταγωνισμού του 2021, διαπιστώνεται υψηλός βαθμός τόσο οριζόντιας όσο και κάθετης ολοκλήρωσης στον κλάδο, καθώς στο ιδιοκτησιακό καθεστώς των μεγάλων εταιρειών περιλαμβάνονται φαρμακοβιομηχανίες, ιδιωτικές κλινικές, ασφαλιστικές εταιρείες και λοιποί συναφείς φορείς. Όπως επισημαίνει η Επιτροπή, η εν λόγω δομή παρέχει στους επιχειρηματικούς αυτούς ομίλους τη δυνατότητα άσκησης σημαντικής επιρροής στα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για τη συνταγογράφηση φαρμάκων. Επιπροσθέτως, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι περίπου το 50% των λιανικών πωλήσεων των εν λόγω ομίλων αφορά φαρμακευτικά σκευάσματα τα οποία είτε εισάγουν είτε παράγουν οι ίδιοι.

Σύμφωνα με το Μητρώο της Κρατικής Υπηρεσίας Ρύθμισης Ιατρικών Δραστηριοτήτων ([State Regulation Agency for Medical Activities](#)), στη Γεωργία λειτουργούν περισσότερα από 3.000 φαρμακεία. Ιδιαίτερης σημασίας είναι το γεγονός ότι οι τρεις μεγαλύτεροι φαρμακευτικοί όμιλοι διαχειρίζονταν συνολικά 1.039 φαρμακεία, εκ των οποίων τα 561 βρίσκονταν στην Τιφλίδα. Ο συνολικός αριθμός φαρμακείων σε σχέση με τον πληθυσμό θεωρείται ιδιαίτερα υψηλός, ενώ καταγράφεται και ικανοποιητική γεωγραφική διασπορά.

¹<https://gepha.com/uploads/files/Georgia%20Capital%20PLC%20Annual%20Report%202024.pdf>

Γράφημα 7: Δομή αγοράς

Πηγή: [Georgian National Competition Agency, έκθεση 2021](#)

Ε.2 Παρουσία ελληνικών προϊόντων

Στην Γεωργία εξάγουν, μεταξύ άλλων, φάρμακα οι ελληνικές εταιρείες:

Uni-Pharma Kleon Tsetis Pharmaceutical Laboratories S.A., Rontis Hellas Medical and Pharmaceutical Products S.A., Vianex S.A., Anfarm Hellas S.A., Genepharm S.A., Rafarm S.A., Pharmathen S.A., Specifar S.A., One Pharma Industrial Pharmaceutical Company S.A., Demo S.A Pharmaceutical Industry, Famar S.A., Lavipharm S.A., GAP S.A., Elpen S.A. και Pharma Path S.A.

ΣΤ. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Σε σύγκριση με τις ευρωπαϊκές χώρες, η φαρμακευτική αγορά στη Γεωργία χαρακτηρίζεται από έλλειψη κανονισμών.

Οι πιο πρόσφατες μεταρρυθμίσεις στην εγχώρια αγορά φαρμάκων, αφορούν κυρίως τη δυνατότητα παράλληλων εισαγωγών και την απλοποιημένη διαδικασία καταχώρησης φαρμάκων που είναι αναγνωρισμένα από διεθνείς υπηρεσίες ελέγχου, όπως λ.χ. από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Φαρμάκων (European Medicines Agency), Υπηρεσία Τροφίμων και Φαρμάκων των ΗΠΑ (FDA).

Ο Νόμος για τα Φάρμακα και τις Φαρμακευτικές Δραστηριότητες ([Law on Medicines and Pharmaceutical Activities](#)) διέπει τη διαδικασία χορήγησης άδειας κυκλοφορίας φαρμακευτικών προϊόντων στη Γεωργία.

Σύμφωνα με τη νομοθεσία, τα φαρμακευτικά προϊόντα προκειμένου να διατεθούν στην γεωργιανή αγορά, πρέπει προηγουμένως να καταχωρηθούν στο Μητρώο Φαρμακευτικών προϊόντων που έχουν λάβει άδεια εμπορίας από τον Οργανισμό Κρατικής Ρύθμισης Ιατρικών Δραστηριοτήτων του Υπουργείου Εργασίας, Υγείας και Κοινωνικής Προστασίας της Γεωργίας (Departmental Registry of the State Regulation Agency for Medical Activities).

Η νομοθεσία προβλέπει δύο καθεστώτα χορήγησης άδειας εμπορίας φαρμακευτικών προϊόντων:

α) Καθεστώς αναγνώρισης εγγραφής φαρμακευτικού προϊόντος από εγκεκριμένο διεθνή εταίρο (recognition regime of state registration of a pharmaceutical product).

β) Εθνικό καθεστώς αναγνώρισης (national regime of state registration of a pharmaceutical product).

Ειδικότερα όσον αφορά:

α) Καθεστώς αναγνώρισης της κρατικής καταχώρισης φαρμακευτικών προϊόντων

Φάρμακα που φέρουν εμπορικό σήμα (brand name) ή γενόσημα φάρμακα μπορούν να καταχωρηθούν στο Μητρώο Φαρμακευτικών Προϊόντων (Departmental Registry) με βάση την αποδοχή τους από ένα προεγκεκριμένο διακυβερνητικό ρυθμιστικό φορέα ή ρυθμιστικό φορέα άλλης χώρας. Ο κατάλογος των αποδεκτών ρυθμιστικών οργάνων περιλαμβάνει τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Φαρμάκων (European Medicines Agency EMEA), την Υπηρεσία Τροφίμων και Φαρμάκων των ΗΠΑ (FDA), καθώς και ρυθμιστικούς φορείς διαφόρων ευρωπαϊκών χωρών, αλλά και της Ιαπωνίας, της Αυστραλίας, της Νέας Ζηλανδίας και της Τουρκίας.

Για τη διενέργεια πρώτης εισαγωγής φαρμακευτικού προϊόντος (first time import) με το καθεστώς αναγνώρισης κρατικής εγγραφής, ο ενδιαφερόμενος

πρέπει να υποβάλει αίτηση συνοδευόμενη με τα απαραίτητα έγγραφα που περιλαμβάνει αναλυτικά ο Νόμος, καθώς και τέλος εγγραφής.

β) Εθνικό καθεστώς κρατικής καταχώρισης φαρμάκων

Ο δεύτερος τύπος εγγραφής στο Μητρώο Φαρμακευτικών Προϊόντων είναι γνωστός ως εθνική αναγνώριση. Πρόσωπο που ενδιαφέρεται για την εγγραφή φαρμακευτικού προϊόντος με καθεστώς εθνικής αναγνώρισης μπορεί να είναι παραγωγός φαρμακευτικού προϊόντος (manufacturer) ή κάτοχος άδειας εμπορίας (trade licence holder). Ο ενδιαφερόμενος πρέπει να υποβάλει αίτηση στο [State Regulation Agency for Medical Activities](#) μαζί με τα απαιτούμενα από το νόμο έγγραφα που συνίστανται σε διοικητικές και επιστημονικές και τεχνικές πληροφορίες για το φαρμακευτικό προϊόν, καθώς και απόδειξη καταβολής του τέλους εγγραφής, το ύψος της οποίας διαφοροποιείται ανάλογα αν το φαρμακευτικό προϊόν φέρει εμπορικό σήμα ή είναι γενόσημο.

Μηχανισμός Τιμής Αναφοράς Φαρμάκων

Στις 15.02.2023, ξεκίνησε η εφαρμογή του [Μηχανισμού Τιμής Αναφοράς Φαρμάκων](#). Σύμφωνα με τον εν λόγω μηχανισμό, καθορίζεται ανώτατη τιμή για το κάθε σκεύασμα, πάνω από την οποία θα απαγορεύεται η πώλησή του. Σε πρώτο στάδιο, οι τιμές αναφοράς εφαρμόστηκαν σε 383 φάρμακα για χρόνιες ασθένειες και ογκολογικές παθήσεις, μέχρι το τέλος του 2023 επεκτάθηκαν σε 1.554 επιπλέον σκευάσματα (αντιυπερτασικά, αντιπηκτικά, αντιισταμινικά, αντιβιοτικά, γαστρεντερικά, αναλγητικά και αντιφλεγμονώδη) και το 2024 ο αριθμός τους έφυσε τα 2.074 σκευάσματα. Ο σχετικός κατάλογος είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Υγείας (<https://referenceprice.moh.gov.ge/>).

Σημειώνεται ότι η τιμή αναφοράς που καθορίζεται για τα φάρμακα είναι διαφορετική για τα πρωτότυπα και τα γενόσημα, ενώ οι τιμές αναθεωρούνται μία φορά το χρόνο, καθώς και στην περίπτωση που η ισοτιμία του GEL ενισχυθεί ή υποτιμηθεί κατά 10% ή και περισσότερο σε σχέση με το δολάριο και το ευρώ.

Προέγκριση φαρμάκων από το κράτος

Στις 23.06.2023, ο Ρυθμιστικός Οργανισμός Ιατρικών και Φαρμακευτικών Δραστηριοτήτων της Γεωργίας ανακοίνωσε την προέγκριση 563 φαρμακευτικών σκευασμάτων, προκειμένου να απλοποιήσει τη διαδικασία εισαγωγής τους για εγχώριες εταιρείες. Η διαδικασία πραγματοποιήθηκε χωρίς τη συμμετοχή των φαρμακευτικών εταιρειών, με απώτερο στόχο τη διεύρυνση της πρόσβασης σε φάρμακα για τους ασθενείς στη χώρα. Ο κατάλογος των προεγκριμένων σκευασμάτων μπορεί να αντληθεί από τον ακόλουθο σύνδεσμο:

<https://www.moh.gov.ge/ka/news/7556/regulirebis-saagentom%2C-563--medikamenti-proaqtiulad-daaregistrira>

Συμφωνίες Ελεγχόμενης Εισόδου

Το 2023, το Υπουργείο Εργασίας, Υγείας και Κοινωνικών Υποθέσεων ξεκίνησε την προμήθεια φαρμάκων νεότερης γενιάς από το Δημόσιο, μέσω απευθείας διαπραγματεύσεων με τον παραγωγό ή τον κάτοχο της άδειας κυκλοφορίας, στο πλαίσιο εφαρμογής του μοντέλου των Συμφωνιών Ελεγχόμενης Εισόδου (Managed Entry Agreements).

Z. ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

Υπουργείο Εργασίας, Υγείας και Κοινωνικών Υποθέσεων

<https://www.moh.gov.ge/en/>

Ιατρικός και Φαρμακευτικός Ρυθμιστικός Οργανισμός

<https://rama.moh.gov.ge/>

Εθνικό Κέντρο Ελέγχου Νόσων και Δημόσιας Υγείας

<https://www.ncdc.ge/#/home>

Οργανισμός Κοινωνικών Υπηρεσιών

<https://ssa.moh.gov.ge/index.php?lang=2&id=>

Ενιαίο Πληροφοριακό Σύστημα Υγείας

<https://ehealth.moh.gov.ge/Hmis/Portal/List.aspx>

Μητρώο φαρμακείων και φαρμακευτικών προϊόντων

<https://pharmacy.moh.gov.ge/Pages/Products.aspx>

Ένωση Αντιπροσώπων Φαρμακευτικών Εταιρειών στη Γεωργία

<http://www.apcrg.org.ge/en/about.php>

Ένωση Φαρμακευτικών Εταιρειών

<https://www.facebook.com/PCAG.GE>

Μητρώο Φαρμακευτικών Εταιρειών

http://www.mis.ge/mis_firm_html

Ένωση Φαρμακοποιών Γεωργίας

http://pharmassociation.ge/?page_id=13&lang=en

Ένωση Ιατρικών Συλλόγων Γεωργίας

<https://ugma.ge/?lang=en>

Επιτροπή Ανταγωνισμού

<https://gnca.gov.ge/index.php?m=358&lng=eng>